Štev. 353. V Trstu, v ponedeljek, 18. decembra 1916. Letnik XLI.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24.—
Za pol leta . . . . . 12.—
za tri mesece . . . . . 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 5.20
za pol leta 2.60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin. Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.— vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in tožbe se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.052

Pregled najnovejših dogodkov.

Cesar na jugu monarhije.

Romunska bojišča. — Zvezne čete nadaljujejo prodiranje na vsej črti. Zopet okoli 1.200 ujetnikov.

Ruska bojišča. — Uspešni naši protinapadi na vzhodnem Sedmograškem.

Na italijanskem bojišču nobenih važnih dogodkov.

Zapadno bojišče. — Novi delni uspehi Francozov na vzhodni fronti Moze pri Verdunu.

Macedonska bojišča. — Nikakih večjih bojnih akcij.

Dogodki na morju. — Težko poškodovana francoska linijska ladja pri Malti. Potopljen francoski prevozni parnik.

Cesar na jugu monarhije.

DUNAJ, 18. (Kor.) Cesar se je danes zjutraj z večdnevnega potovanja na fronto vrnil zopet na Dunaj. Prvo potovanje mladega najvišjega vojnega gospoda je veljalo vrlim četam in priznani naši vojni mornarici, ki zvesto stražijo na jugozapadni fronti. 15. t. m. zjutraj je cesar z vojaškim spremstvom in drugim najvišjim dvornim mojstrom grofom Berchtoldom, dospel v Pulo, kjer so ga sprejeli poveljnik brodovja veliki admiral Haus s štabom, poveljnik vojnega pristanišča admiral pl. Chmelarz s častniki svojega poveljništva, častna stotnija mornarskega zbora z mornarsko godbo in namestnik tržaški baron Fries-Skene. Po sprejetih javitvah se je cesar v spremstvu poveljnika brodovja odpeljal najprej v pristaniški admiralat, nakar se je po predstavitvi tam zbranih častnikov popeljal po vojnem pristanišču, pri čemer si je ogledal avstro-ogrske in nemške podvodnike, pomorsko letalsko postajo in v Puli nahajajoče se dele bojnega brodovja, zlasti pa bojno ladjo »Szent Istvan«, ki je razvila po ogrskih damah podarjeno častno zastavo. Nato je cesar zajtrkoval na »Viribus Unitis«. Poslovivši se od predstaviteljev vojne mornarice, se je v prvih popoldanskih urah odpeljal iz Pule.

15. t. m. zvečer je cesar dospel v nastanišče Boroevićeve armade, kjer so ga sprejeli armadni poveljnik, njegov najožji štab, častna stotnija samega odlikovanega moštva in deželni predsednik grof Attems. Cesar je sprejel službene javitve in je nagovoril vse odlikovance častne stotnije kar najljudomilejše, nakar je šel v poveljniško poslopje, kjer se je po predstavitvi častnikov vršil kratek pogovor o militaričnem položaju.

V noči na 16. t. m. je cesar odpotoval h koroški armadi. 16. t. m. zjutraj je dospel dvorni vlak na bogato okrašen kolodvor nastanišča te armade. Tam so ga sprejeli podmaršal Scotti, ki mu je poverjeno poveljništvo, s štabom, mnogoštevilno odlikovana častna stotnija koroškega domačega polka, deželni predsednik grof Lodron in deželni glavar baron Aichelburg. Tudi veliko število žena in deklet v dražestnih narodnih nošah je v imenu domače dežele pozdravilo mladega vladarja. Cesar se je najprej popeljal po mestu, kjer so ga povsod navdušeno pozdravljali, nakar je odšel v poveljniško poslopje v svrho orijentacije o militaričnem položaju. V zvezi s temi porazgovori se je odpeljal cesar z armadnim poveljnikom in predstavitelji civilnih oblasti v gornjo dravsko dolino, kjer si je ogledal tam nameščene čete in sprejel odposlanstva raznih občin. Venomer je povdarjal cesar požrtvovalnost Koroščev, ki so se v tej vojni tako odlično izkazali, in jim zagotavljal svojo neizbrisno hvaležnost.

16. t. m. zvečer je cesar zapustil Koroško in odpotoval zopet v področje Boroevićeve armade. 17. t. m. je ogledal veliko število čet in je tudi mesto Trst posetil za več ur.

V noči na 18. t. m. se je zopet vrnil na Dunaj.

Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 17. (Kor.) Uradno se razglaša: 17. decembra 1916.

Vzhodno bojišče. — Mackensenova armada: Na vzhodnem Vlaškem so čete generala Falkenhayna na več točkah prekoračile odsek Buzeu. Tekom včerajšnjega dne je bilo ujetih 1150 mož in uplenjenih 18 lokomotiv in okoli 400 obloženih železniških vozov. — Fronta nadvojvode Jožefa: Južno Valeputne je bil napad dveh ruskih bataljonov z energičnim protinapadom avstro-ogrskih čet odbit. Pri tem smo ujeli enega praporščaka in 65 mož. V dolini Uza in zapadno doline Cibo so prodrli nemški oddelki preko lastnih črt in privedli s seboj par tucatov ujetnikov. — Fronta princa Leopolda Bav.: Južno Bol. Porska so nemške čete z naskokom napadle sovražno postojanko in jo osvojile v širini 600 m; 5 oficirjev, 300 mož, 3 strojne puške in 3 minovke so ostale v rokah napadalca.

Italijansko in jugovzhodno bojišče. — Položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba:
pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 17. (Kor.) Veliki glavni stan, 17. decembra 1916.

Zapadno bojišče. — Fronta prestolonaslednika Ruprehta: Pri Hannescampu so poizkušali angleški oddelki pod zaščito močnega ognja prodreti v naše jarke; bili so krvavo odbiti. — Prestolonaslednikova armada: Na vzhodnem bregu Moze so Francozi včeraj nadaljevali svoj napad. Po hudem boju so osvojili Bezonvaux in gozd zapadno kraja. Njihovi v severni smeri izvršeni napadi so se razbili pred našimi postojankami na višinskem grebenu severno vasi.

Vzhodno bojišče. — Fronta princa Leopolda Bav.: Po močni topovski pripravi so napadli Rusi pri Ilukstu (severozapadno Dvinska); bili so odbiti. Severno železnice Kovel—Luck so deli braniborskega rezervnega pešpolka št. 52 osvojili rusko postojanko v širini 600 m; 5 oficirjev in 300 mož je bilo ujetih in uplenjenih več strojnih pušk in minovk. — Fronta nadvojvode Jožefa: Na Cimbroslavi Wk. (Gozdni Karpati) in v dolini Uza so prodrle nemške čete preko lastnih črt, ujele par tucatov mož in pregnale ustavljajočega se sovražnika. Tudi južno Mestezanesci (ob Bistrici) predstražni boji. — Mackensenova armada: Odsek Buzeu je prekoračen na široki fronti. Naše čete so uplenile poleg 1150 ujetnikov, 19 lokomotiv in 400 železniških vozov, večinoma obloženih, tudi veliko število vozov. V Dobrudži je naglo zasledovanje le posamično ustavljajočega se sovražnika privedlo naše čete tik do gozdovja v severnem delu dežele, kjer je pričakovati protiobrambe. — Macedonska fronta: Nobenih večjih bojnih dejanj.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan 17. decembra 1916, zvečer.

Na vsej zapadni fronti in na vzhodu le zmerno bojno delovanje. — Naše armade so prekoračile v masah Buzaul in spodnji Calmatuiul. — Dobruška armada je proti severu pridobila tal. — V Macedoniji mir.

Prvi generalni kvartirmojster:
pl. Ludendorff.

Dogodki na morju.

BEROLIN, 17. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je dne 12. decembra 55 milj jugovzhodno Malte težko poškodoval neko francosko vojno ladjo razreda »Patrie«. Neki drug podvodnik je dne 11. decembra jugovzhodno otoka Pantellaria potopil francoski prevozni parnik »Maghelan« (6027 ton), ki je imel na krovu nad tisoč belokožcev in drugobarvnih čet.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 16. (Kor.) Poročilo bolgarskega generalnega štaba z dne 16. t. m.:

Macedonska fronta. — Od Prespanskega jezera do Strume slaboten artiljerijski ogenj. — Romunska fronta: — V Dobrudži zasledujemo sovražnika, ki se umika. V vzhodni Vlaški prodirajo naše divizije v ozemlju vzhodno dolnjega toka Jalomite. V postaji v Fetestiju smo uplenili 110 vagonov in v postaji v Čalnicu 41 vagonov, 4 lokomotive in razen tega 11 s petrolejem obloženih vagonov.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 16. (Agence Tel. Milli.) Generalni štab javlja:

Evfratska fronta. — Na jugu naše felahijske postojanke smo odbili močnejše sovražne konjeniške čete. Ob istem času je bil z uspehom zaustavljen sovražen pehotni napad.

Kavkaška fronta. — Število ruskih vojakov, ki uhajajo k nam, raste dnevno. — Z ostalih front ni poročati o nobenem pomembnem dogodku.

Vesti iz Grške.

AMSTERDAM, 16. (Kor.) Glasom nekega tukajšnjega lista doznavajo »Times« iz Aten: V svojem ultimatu Grški zahtevajo zavezniki premestitev grških čet v Peloponez in zopetno uvedbo vojaške kontrole zaveznikov.

ATENE, 16. (Reuter. — Kor.) V noti, v kateri Grška sprejema zahteve zaveznikov, predlaga le-ta radi dogodkov 1. decembra razsodbo potom razsodišča. Vlada da pričakuje, da bodo vlasti ustavile nadaljevanje blokade, ker da ovira promet ter vpliva na javno mnenje. Na koncu izraža nota željo vlade in naroda, da se zopet vzpostavijo tradicijonalni izvrstni odnošaji do entente na podlagi medsebojnega zaupanja.

MILAN, 17. (Kor.) Kakor poroča »Corriere della Sera«, je vseboval ultimatum, sprejet od grške vlade, zahtevo, da bode takoj ustavljen transport grških čet in materijala proti severu, da se umaknejo namaknjene postojanke v Tesaliji na črto Lania—Prevesa in da transportirajo vse druge čete z garnizijami v Epiru z artiljerijo vred kolikor mogoče hitro v Peloponez. Odgovor grške vlade, ki zanika premikanje čet proti severu, obljubuje takojšnjo ustavitev transportov vojnega materijala proti severu.

Dne 1. decembra pod zastave poklicani rezervisti in prostovoljci so bili popolnoma odpuščeni. Grški kralj je imel dolg pogovor z Zaimisom.

Razne politične vesti.

Zahteve nemškega radikalizma. Kot psihologiško zagonetko označajo praški »Narodni Listy« dejstvo (ki smo ga omenjali tudi že mi), da se v Nemčiji tudi sicer resni listi v presojanju političnih dogodkov v Avstriji dajajo zavajati, da pomnožujejo divji kor nemško-radikalnih kričačev, ki bi svojo požrešnost hoteli predlagati svetu kot želje vsega nemškega naroda. Zagonetka se zdi češkemu listu sosebno to, da so dotični listi v Nemčiji ozlovoljeni, ker je dr. Körber odločno odklanjal zahtevo nemškega radikalizma, da bi zahteve tega poslednjega rešil »izvenparlamentarnim potom«, to je: potom nasilja. »Narodni Listy« apostrofirajo one nemške liste: »Ravno to časopisje bi se prav temeljito upiralo temu, ako bi novo politično organizacijo v Nemčiji hoteli začeti s kakim — oktroa. Zakaj se torej čudi temu, če se svetovalci mladega cesarja avstrijskega upirajo temu, da bi njegovo ero začeli po nekonstitucijonelni poti?! Ko vedno čitamo po listih nemške države zagotovilo, da nauki iz te vojne zahtevajo s silo tudi novega nazora in kot konsekvenco tega nove popravljene politične metode napram avstrijskim narodom — ostaja trdo vztrajanje vodilnih listov v nemški državi pri stari vsenemški metodi v avstrijskih stvareh — res zagonetka.« Seveda treba pripomniti tu, da je praški list pisal tako o avstrijskih »svetovalcih«, ko je bil še na krmilu — dr. Körber! Kaj dobro analizuje in karakterizuje ta nemški radikalizem v dunajski tedenski publikaciji »Die Wage« nemški poslanec Zenker. Nemški radikalci vedo — tako začenja —, da se narodna reforma v Avstriji, kakor si jo mislijo oni, ne da izvesti ustavnim potom in istotako po svobodni pogodbi z drugimi narodi. Rešitev tega problema potom sporazuma pa bi nemškoradikalno volilstvo, razpaljeno po večletnem narodnem demagoštvu, ne zadovoljila. Nimbusom nemškoradikalne stranke bi bilo naenkrat pri kraju in narodna licitacija, od katere živi, ne bi se mogla nadaljevati. Nemški radikalci pa bi hoteli na Dunaju uživati moč večine, zunaj na Češkem pa se kazati divje neukrotljive narodne može. Zato bi hoteli, naj bi absolutizem izvršil, kar je le njih izključna dolžnost: vlada naj jim pogrne mizo, h kateri bi oni hoteli prisesti in tam uživati brez ovire. Sami pa bi si hoteli ohraniti svobodne roke napram temu novemu redu, da bi mogli nadalje izvrševati svoje narodno demagoštvo.« Dobro jih je označil. Tirajo politiko umazane sebičnosti, pa ne samo strankarske, ampak poleg tudi — osebne. Še je pametnih in poštenih Nemcev!

Avstrijska Poljska.

Med velikimi in novimi vprašanji, ki jih je postavila svetovna vojna avstrijski politični modrosti in uvidevnosti, se nahaja morda na prvem mestu notranjepolitična novoorijentacija v razmerju Galicije napram ostalim delom Avstrije. Sklep blagopokojnega vladarja, da istočasno z ustanovitvijo samostojne poljske države podeli Galiciji poseben položaj, ima kot posledico, da se je porodila sedaj cela vrsta velikih in težkih vprašanj, ki ne morejo ostati nedotaknjena in brez posledic za vseskupne notranjepolitične odnošaje v Avstriji. Že v prvih stadijih gibanja za ustvaritev gališkega posebnega položaja se more reči, da se cela vrsta drugih nerešenih vprašanj avstrijske politike takorekoč avtomatično veže z gališkim vprašanjem, ki njegovo rešitev deloma ovirajo in otežujejo, deloma pa zahtevajo to rešitev.

Geslo, ki se širi v krogih nasprotnikov (posebnega položaja Galicije), je borba proti nemškemu državnemu jeziku, ker se boje, da bo uveden, radi česar da so Nemci v prvi vrsti zahtevali poseben položaj Galicije. Ta odgovarja res dolgoletnim nemškim željam in se nahaja tudi v znanem Schönererjevem »linškem programu«, kakor tudi v poznejšem nemškem »binkoštnem programu«, ki so se mu pridružile v tem in onem radikalneje nemške stranke, nego je bila Schönererjeva skupina. Zahteva Schönererjeva je v Poljski vzbujala smeh in z nemškim binkoštnim programom se je bavil en sam med poljskimi resnimi pisci, nacijonalni ekonom Sczepanowski. Ali tudi ta se je spuščal edino le v gospodarsko stran tega vprašanja. Manifest sam, ki proglaša poseben položaj Galicije, je provzročil v deželi iznenadjenje. Grof Stürgkh je sicer v mesecu juniju tega leta povsem zaupno obvestil celo vrsto poljskih državnikov, da je posebni položaj Galicije v načelu sklenjena stvar, ali ni jim priobčil nikakih podrobnosti, da ne bi bilo tistim, ki so znali za to, tudi če ne bi jih vezala dolžnost molčanja, možno iz lahko razumljivih razlogov, da bi poljsko javnost pripravili na ta dogodek. Četudi je cesarski manifest govoril o »izpolnjenju davne želje«, ki se ima sedaj izpolniti Poljakom v priznanje njihovega političnega vedenja, se je sedanja generacija morala le spominjati te davne želje.

Prvi memorandum, v katerem je poljsko plemstvo izrazilo svoje želje glede posebnega položaja Poljske, je bil izročen cesarju Leopoldu I. 1790, ko je nastopil vlado. Tedaj je bila izrečena tudi želja radi posebne gališke vojske. Cesar Leopold ni imel v kratki dobi svojega vladanja sploh niti časa, da bi sploh odgovoril na ta memorandum. Odgovora nanj ni bilo nikoli. Tedaj je prišla tista velika reakcija, dokler v letu 1869 pod novo ustavno ero ni prišla »gališka resolucija«, ki jej je bil glavni nosilec pozneji minister Zemialkowski. Ta resolucija je zahtevala v glavnih obrisih poseben položaj na administrativnem in finančijelnem področju. O kaki gališki vojski ni bilo seveda niti govora. Borba za to resolucijo v državnem zboru je trajala več let in je dovedla celo do začasnega izstopa poljskih poslancev. No, v novejem času je gibanje zaspalo. Sledila so cesarjeva potovanja v Galicijo in približavanje k dinastiji je postajalo tako močno, da ni bilo končno v Galiciji niti ene stranke, ki bi imela še v programu kako izpremembo v razmerju napram ostali Avstriji.

To je bil predhodni zaključek razvitka posebnih galiških želja, ki je začel s tem, da je poljsko plemstvo svoj memorandum iz leta 1790 zaključilo s prošnjo, da se gališke razmere priključijo na ogrsko dvorno pisarno, ker da je Poljska po številnih spominih in skupnostih najtesneje združena z Ogrsko. Kasneje so se te zahteve glede samostalnosti oprijele nemške stranke, a pred dvema letoma so potegnili te poliske želje iz pozabnosti na dan Vsepoljci. Tudi ta poslednja pobuda za uresničenje te želje ni prišla iz Poljske. Bili so profesorji Uebersberger, Friedjung in Philippowich, ki so po priliki leto poprej razširili spomenico, v kateri je bil načrt za posebno stanje Poljske.

(Konec pride.)

Proti parlamentarizmu za absolutizem. (Konec)

In opazujmo slednjič tudi te stranke, ki svojo skupno politiko opirajo na to, da je grof Stürgkh nekaterim njih k njemu došlim poslancem dal »določena zagotovila«. Nu, znamenito je že to, da ste bili dve stranki polni zaupanja do grofa Stürgkha; nemški radikalci in Čehi. Nemški radikalci so bili uverjeni, da ne skliče državnega zbora le zato, ker izvede poprej »nemške zahteve« po izvenparlamentarični poti, a Čehi so bili uverjeni, da ne potrebujejo državnega zbora, ker grof Stürgkh prav gotovo ne stori ničesar, kar bi bilo njim škodljivo. Zato smo videli, da ste bili le dve stranki proti sklicanju: nemški radikalci, ki so se nadejali izvenparlamentarične poti, in Čehi, ki se je niso bali. Očitno se je enim obljubljalo, da se kaj stori, o čemer se je druge zagotovljalo, da se — ne stori. To ni navadna spretnost v »zagotovljanju«, ki pridobiva enega z obljubo, drugega pa s preklicem! Ali pa ni prišla nemškim radikalcem nikdar misel, da tisto vladanje s § 14, ki se je moralo bati državnega zbora in se je moglo vzdržati le tako, da ni bilo državnega zbora, trebalo česa, kar bi zahtevalo po sklicanju državnega zbora delalo nepopularno in ki naj bi Stürgkhovemu absolutizmu dajalo nemškonacijonalen videz? In da je ravno zato vabilo nemške radikalce z »določenimi zagotovili«. Če je hotel grof Stürgkh izvesti »nemške zahteve« in če se je obvezal, da jih izvede: zakaj pa je dajal udušati vsako besedo o njih, od najrahlejega omenjanja v časopisju, do tistega »velikonočnega spisa z nemškimi zahtevami«, na katerega se toliko sklicujejo? Za časa vojne so izšle razne odredbe resortnih ministrov glede rabe nemškega jezika, ali grof Stürgkh ni nikdar dovolil, da bi se razglasile. To ni ravno podobno sklepu, da se zagotovi nemški jezik. Morda bi bilo tudi vredno razmišljanja, je-li bila moč grofa Stürgkha res tako neomejena, da bi vse stvari, ki naj bi mu pripravile slavo nemškega radikalca, mogel tudi izvesti. Za ocenjevanje tehtnosti njegovih »določenih zagotovil« bi bilo tako razmišljanje že potrebno. Ali glavno vprašanje je vendar to, zakaj ni grof Stürgkh vsega tega, za kar se je baje odločil, **tudi storil?!** Delo gospoda Handela je vendar — kar češki Nemci prav dobro vedo — gotovo že leto dnij in ni videti nobenega razloga, zakaj ni to, kar je bilo baje gotovo kot nepremičen načrt, že davno izvedeno?! Skromna resnica o »določenih zagotovilih« je ta, da je imel grof Stürgkh eno edino skrb: kako bi mogel doseči, da ne bo treba sklicati državnega zbora, in kako naj bi uredil, da ustvari pri Nemcih nazor, da je v njihovo korist, če se državni zbor ne skliče. To se mu je pri nemških radikalcih posrečilo do zadnjega.

Avstrijska politika je v resnici politika »večnega vračanja« vseh vprašanj, le da se v vrtenju stališče narodov napram njim preobrača. Sedaj so smatrali Nemci državni zbor kot zavetišče njih narodnosti in Slovani so ga smatrali, da je škodljiv njihovim pravicam. Sedaj pa vidijo Slovani v njem svojo zaščito. Nekdaj je kričalo ljudstvo: zahtevamo konstitucijo, a vlada je trmasto vztrajala pri absolutizmu. Sedaj pa želi vlada državnega zbora in nemške stranke zahtevajo, naj se izloči .... Ali ne razumejo brezpametneži, da izločenje državnega zbora pomenja izločenje — **samega sebe:** kakor drugi narodi tako tudi nemški in kakor vsi razredi tudi razred nemškega meščanstva? Ne, da se izloči moč državnega zbora, ampak, da se podpre — to je zahteva, ki jo stavlja čas!

Aprovizacijske stvari.

Sadje in zelenjava.

Za tekoči teden so se določile naslednje cene za prodajo na drobno: Česen K 5.20 do K 5.60; sladko zelje 40 do 44 vin.; kislo zelje 80 vin.; korenje 44 do 52 vin.; cvetni karfijol 96 vin.; čebula K 1.—; jabolka K 1'80 do K 2'20 (izključena so namizna jabolka); peteršilj 50 do 60 vin.; sladka repa 24 do 28 vin.; kisla repa 56 do 64 vin.; salata 72 vin.; špinača K 1'28; ohrovt 52 vin.

Domače vesti.

Slovenski Trst za našo obrambo na soški fronti. Naša ženska podružnica CMD je priredila snoči predstavo v prid našim brambovcem na soški fronti. Skromne so moči, s katerimi razpolagamo mi tržaški Slovenci danes za take prireditve, toda bodi ta skromnost tudi neskromnost — naša zlata mladina je tista, s katero moremo storiti vsaj nekaj za tiste, ki branijo naš dom, kajti branijo ga vsi tisti, katerih

---

PODLISTEK.

Njegov čas.

Roman. Iz angleškega.

Tedaj je stopil v sobo Gricko z brezskrbnim in obenem premoč izražajočim obrazom, da je spravil Tamaro skoraj popolnoma iz ravnotežja. Začel se je takoj šaliti z Valonnom. Nato se je obrnil k Tamari in ji rekel nekaj besedi, ki so iznova užalile njen ponos. Vsa besna v občutku, da si ne more pomagati, se je vendar morala vdati, da jo je Gricko povedel k mizi .... Po zakuski se je pričel pravi obed; vsi so bili najboljše volje. Zdelo se je, da sta Jack Courtray in grofica Olga napredovala strahovito hitro; Jack je bil že tako daleč, da je samo še šepetal. Tamara je vedela, da tako postaja stvar resna. Zdelo se je, da je vsa družba danes prav izredno dobro razpoložena. Na drugi strani poleg Tamare je sedel Sonjin soprog, knez Solencev-Zasjekin. Gricko je bil najboljše volje in njegov duhoviti, dovtipni razgovor je zabaval vso mizo. V svojem svojstvu kot gostitelj je imel na sebi nekaj tako privlačnega, da se ga je Tamara komaj upala pogledati, ker bi ji bilo drugače pretežko, da bi ostala še nadalje tako hladna in molčljiva.

Ko se je obed bližal koncu, je bil Gricko zopet naravnost besen in strahovito ogorčen.

Ko so se vrnili v veliko dvorano, je bil del dvorane že izpraznjen. Stoli so bili postavljeni v polukrogu, da bi tako družba gledala predstavo. Nastopile so ruske plesalke in Kozaki, ki so izvajali različne umetnosti z meči. Predstavo je spremljala godba v narodni noši.

Tamara in lord Courtray sta že v Londonu videla podobne predstave; ruske plesalke so prihajale večkrat v London, nikdar pa niso plesale tako ognjevito in tako mrzlično strastno, kot pa tu. Predstava je bila res imenitna; dve dekleti ste bili izredno zali.

Gricko je sedel večinoma za kneginjinim stolom in je tupatam pošepetal kaj kneginji na uho. Tupatam je izpregovoril tudi nekoliko besedi s Sonjo ali grofico Olgo in končno se je približal Tamari in se naslonil na naslanjalo njenega stola. Dejal ni nič, toda vsled njegove neposredne bližine je zopet čutila ono telesno zadovoljstvo, ki se ga je tako bala. Če ji je srce utripalo tako močno in jo je same razburjenosti ščemela kri v vseh žilah, je bilo skoraj nemogoče, da bi ji ostala glava vedra. Strašila jo je njegova divjost, toda če je bil nežen, se ni mogla upirati in je hrepenela po njegovem objemu.

Vzklonila se je togo in se je odmeknila nekoliko od njega, dočim se je obenem začela živahno razgovarjati s Stefenom Strongom. Gricko je takoj zapustil prostor ob njenem stolu in se vrnil h kneginji.

(Dalje.)

— ni več v Trstu, in ki so ga branili, a jih — ni več. — Do skrajnega kotička je bila napolnjena dvorana Narodnega doma snoči; prav toliko ljudi se je moralo potolažiti z obljubo, da se prireditev ponovi. In to še ni bilo dovolj. Koliko je bilo tistih, ki so računali sploh le na ponovitev! — Oceno prireditve kot take si prihranjamo za prihodnje, danes naj rečemo le toliko, da smemo našemu učiteljstvu z našo deco izreči najiskrenejšo zahvalo na njihovem delu za narod in skupno veliko domovino.

Našo prireditev je počastil gospod namestnik ekscelenca **dr. baron Fries-Skene** s premilostno gospo soprogo, poveljnik pomorskega okraja kontreadmiral **bar. Koudelka**, msgr. **dr. Karlin**, škof tržaško-koprski, cesarski komisar dvorni svetnik **pl. Krekič-Strassoldo** z milostno gospo soprogo, vodja c. kr. redarstvenega ravnateljstva dvor. svetnik **dr. Mahkovec**, namestništveni svetnik **Schneider**, namestništveni svetnik **Fabiani** in poleg tega toliko in toliko odlične gospode iz raznih drugih in naših krogov. Drage visoke goste so sprejemali v veži Narodnega doma naše dame in gospodje in naravnost preljubezniv je bil prizor, ko ste dve naši maliči izročili gospema namestnici in soprogi cesarskega komisarja s kratkima nagovoroma krasna šopka. Gospod namestnik — ali ima res rad našo dečico — dvignil je malo Milenko v svoje naročje in menda bi jo bil najrajše odnesel s seboj! Naj jo le ima rad našo deco, saj je tako dobra, in naj le skrbi zanjo, saj bo tu njegova ljubav žela najlepše sadove!

S cesarsko pesmijo se je otvoril spored, in potem je šla točka za točko — naši narodni, slovenska in hrvatska, potem naš Adamič, za njim češki Dvořak in končno res biserček naše mladinske literature, delo našega učiteljstva, »Kraljestvo palčkov«.

Gospod namestnik s premilostno gospo soprogo se je vsled službenih poslov poslovil po prvem dejanju; poprosil pa je prej k sebi naše tri učitelje, ustvaritelje »Palčkov«, in jim izrekel svoje posebno priznanje. Ostala gospoda je z vidnim zadovoljstvom ostala med nami do konca.

Samo še to: delo in trud naše CMD sta žela snoči zasluženo priznanje, in mi tržaški Slovenci smo lahko ponosni na to prireditev. Ne za nas, a vendar za nas; ne mi, a vendar mi vsi, naša deca namesto tistih, ki jih ni — slovenski Trst je bil, je in ostane neomajno zvest svojim tradicijam: **Zvestoba Slovencev ne gane!**

Smrtna kosa. Včeraj zvečer je umrl v tukajšnji bolnišnici **g. Fran Birsa**, posestnik iz Rihenberka. Sveti mu večna luč.

Narodne kulturne potrebe. Pod tem naslovom je dalmatinski poslanec Fr. P. Ivanišević nedavno priobčil v zadarskem »Narodnem listu« članek, s katerim je pozival na naročanje izdanj Jugoslovanske akademije. Svoj poziv pa je podkrepil z razmotrivanji, ki jih podajamo tu v ekscerptu in ki naj bi jih tudi Slovenci z zanimanjem čitali. Od začetka sveta je — tako piše — obstojala in obstoji tudi danes, posebno pa za časa sedanjega vojnega orkana, neprestana borba za življenjska sredstva. Take življenske potrebe so bistveno spojene s človeškim organizmom, so temeljna podlaga njegovemu razvijanju in delovanju. Ali — človek ne živi samo od kruha — tako se glase besede Odrešenikove. Poleg materijalne telesne ima človek potrebo tudi po drugi hrani, ki tudi bistveno posega v njegovo duševno bitje. **Človek je tudi duševno bitje**, kateremu je podrejena telesna hrana. More razvijati svoje vrline, namreč tisto stran, ki ga dela človeka in ločuje od živali, šele tedaj, če je duševno kulturno jak. Vse, kar se more aplicirati človeku, je svojstveno tudi narodu, ki ni nič drugega, nego skupina ljudi. Narodi so močni in sposobni, da kažejo odporno silo proti sovražnikom, le tedaj, **ako so se kulturno povzdignili, namreč: če je v njih razvita narodna zavest**, ko so izpoznali sami sebe, zaupajo v svojo inicijativo in energijo, se zavedajo svojih pravic in dolžnosti — **ko so se ogreli z ideali in narodnimi postulati.** — Da se taki vtiski in čustva vzbude v narodu — za to je potrebna ... knjiga! Glavni namen književnosti je torej, da nas seznanja z našo prošlostjo in sedanjostjo, da nam odkriva dobro in slabo stran našega naroda, hibe in vrline, pravice in dolžnosti. Književnost je ognjišče, na katerem so se odgajali narodi. — — — Poslanec Ivanišević zaključuje svoja tehtna in veljavna razmotrivanja: »Za zeleno mizo na mirovnih pogajanjih, ko se bo po tej orjaški vojni določala usoda narodov, bodo poleg vojniških zmag in pridobitev, poleg politične orijentacije in zahtev diplomacije, **največ odločale narodne kulturne pridobitve.** Izpolni se ona Grobertova: **Krščanski, to je, kulturni narodi ne propadejo!**« — V času vojne je opozoril poslanec Ivanišević na resničen, odrešilen, bodočnost zagotovljajoč program za — narodno delo. Potreba takega dela bodi misel-voditeljica vsem, ki jim narod poverja svoje zaupanje in ki so poklicani, da mu gradijo zavarovano bodočnost tudi preko vseh eventualnosti, ki morejo nastati za zelenimi mizami. Posebno danes, ko v naši državi vrvi radi priprav za bodočnost, je Ivaniševićev poziv veleaktualen — poziv na kulturno delo, ki je nasprotstva, mržnje, osebnosti, nestrpnost le ubijajo, pač pa je oploduje pošteno, sreči naroda posvečeno tekmovanje! Ni treba in tudi ne more biti, da bi bili vsi enih misli in nazorov, da bi vsi sledili istim »smerem«, ne v politiki, ne na kulturnem snovanju, pač pa morajo biti vsi, ki so poklicani po svojih duševnih darovih, narodu udani delavci!

Z Vrdelce. Dne 10. t. m. je priredil otroški vrtec v Vrdelci »Miklavžev večer« v korist revnih otrok vrtca. Dvorana je bila polna do zadnjega kotička. Vodstvo vrtca se zahvaljuje vsem za lepi uspeh. Hvala tudi igralcem za prijazni nastop v dvodejanski burki »Kmet Herod«. Trditi smemo, da se tako precizno še ni igralo na našem odru. Pohvaliti moramo planšarico gco. Kristino Frlugo. Srčkana deklamovalka je bila gca. Gabrijela Jurkičeva. Milo je bilo človeku, ko je slišal iz nje ust imenovati našega pesnika Simona Gregorčiča, kako kliče po miru v svoji »Oljki«. Pozabiti ne smemo našega »Miklavža«, Alfonza Mijota. Njegov nastop je bil veličasten. Po lepem nagovoru je obdaril male in stare med smehom in veseljem, končno pa je blagoslovil Vrdelčane in se vrnil v »nebesa«, kjer bo nabiral novih daril za leto 1917. Imeli smo res lep večer. Zato presrčna hvala vsem, ki so kakorsibodi pripomogli k tej prireditvi!

Tedensko zdravstveno poročilo. V času od 9. do 16. t. m. je bilo v tržaški občini zaznamovati 4 slučaje škrlatice, 3 slučaje davice in 18 slučajev legarja. Umrla je ena oseba za davico in dve osebi za legarjem.

Mestna zastavljalnica. Jutri, 19. t. m., od 9 in pol dop. do 1 pop. se bodo prodajale na javni dražbi dragocenosti serije 136., zastavljene mesca decembra 1914. na bele listke, in sicer od štev. 37.801. do štev. 38.700, od 3 in pol pop. do 7 zvečer pa razni predmeti serije 138, zastavljeni na rdeče listke.

Promet z vojnopoštnimi in etapnimi uradi. K prometu z vojnopoštnimi zavitki so pripuščeni nastopni vojnopoštni in etapni uradi s številko: 5, 5/III, 9, 11, 13, 14, 19, 19/II, 20, 23, 24, 26, 33, 35, 37, 38, 40, 42, 44, 47, 49, 50, 51, 53, 55, 60, 63, 66, 68, 70, 76, 77, 79, 84, 85, 90, 91, 92, 102, 103, 105, 107, 109, 111, 117, 117/II, 117/III, 120, 131, 138, 144, 145, 147, 148, 150, 153, 155, 161, 165, 166, 167, 170, 171, 175, 176, 177, 179, 180, 182, 183, 184, 185, 187, 191, 192, 193, 194, 195, 195/II, 195/III, 196, 197, 198, 199, 203, 205, 208, 209, 212, 220, 221, 222, 223, 224, 226, 227, 229, 230, 232, 234, 235, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 262, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 291, 292, 293, 295, 296, 297, 298, 302, 303, 304, 306, 307, 312, 315, 316, 317, 318, 324, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 343, 350, 354, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 364, 368, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 380, 381, 382, 383, 388, 388/II, 388/III, 390, 391, 392, 396, 398, 399, 400, 400/II, 400/III, 404, 405, 406, 408, 409, 410, 412, 413, 416, 418, 419, 420, 421, 423, 424, 426, 428, 429, 431, 432, 435, 436, 444, 444/II, 444/III, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 600, 602, 605, 607, 608, 611, 612, 613, 620, 630. — Promet zasebnih vojnopoštnih zavitkov je zanaprej dovoljen pod obstoječimi pogoji na vojnopoštne urade in etapne poštne urade s številko, ki so označeni v gornjem seznamu. Pri etapnem poštnem uradu 199 se trajno uvede promet z vojnopoštnimi zasebnimi zavitki. Za ta poštni urad se torej lahko predajajo kakor za vojnopoštne urade 11, 51 in 239 zasebni zavitki vsak dan in se spremnice z zavitki vred odpremljajo na namembni urad. V obče veljajo tudi za te zavitke splošna določila o razpošiljanju vojnopoštnih zasebnih zavitkov. Vsi drugi vojnopoštni uradi in etapni poštni uradi s številko, ki niso navedeni v gornjem seznamu, so zaprti za promet zasebnih vojnopoštnih zavitkov. Promet z zasebnimi vojnopoštnimi zavitki na etapne poštne urade s krajevno označbo v zasedenem ozemlju Poljske, Srbije, Črnegore in Albanije je dopuščen pod obstoječimi pogoji v sledečem obsegu: a) na vse etapne poštne urade (s krajevno označbo) v Poljski; b) na etapne poštne urade (s krajevno označbo) v Srbiji, Črnigori, in Albaniji izvzemši etapne poštne urade Rača v Srbiji, Slepak, Zabrež v Srbiji in Danilovgrad, ki so zaprti za promet zasebnih vojnopoštnih zavitkov.

To in ono.

Kronanje na Ogrskem. K pripravam za kronanje na Ogrskem spada tudi to, da se krona sv. Štefana prenaredi, da je primerna glavi sedanjega vladarja. Ker mora kralj nositi krono ves čas ceremonij, je potrebno, da se preuredi. Leta 1867 je izvršil to delo dvorni klobučar Porfy. Tudi sedaj se izroči to delo tvrdki Porfy, ki še obstoji. Sedanjega lastnika te tvrdke, Karla Hausnerja, je sprejel kralj v avdijenciji. Hausner napravi podlago za krono iz zlata tudi iz baržunastega broketa in jo dne 28. t. m. položi v krono. Red na svečanosti je nastopni: Jedi nosijo na mizo — pod nadzorstvom dvornega mojstra — velikaši in poslanci, ki ste jih v to izbrali magnatska in poslanska zbornica. Ko je vse v redu, naznani tovrhni dvorni mojster kralju, ki prihaja s kraljico in popolnim svojim spremstvom. Ko so vsi zavzeli svoja mesta, vstopi kralj s kraljico. Poprej, nego sede za mizo, vzame kralj krono z glave ter prisede s kraljico k mizi. Kraljičino vlečko nosi žena prvega dvornega mojstra. Za časa obeda stoji za kraljem in kraljico vse njiju spremstvo. Pred in po obedu si pereta kralj in kraljica roke iz zgodovinskih posod, ki so jih prinesli velikaši in dva poslanca. Ko kralj prvikrat prime za čašo, vstanejo vsi gostje in pokajo topiči. Po obedu, ko si kraljeva dvojica pere roke, stoje vsi gostje dotlej, da kralj in kraljica zapustita dvorano s spremstvom in krono na glavi, kakor sta prišla.

Rojstvo naše cesarice. V Italiji, kjer se je rodila naša cesarica, vodijo matice rojstev, porok in smrti civilni uradniki, ki se jim mora prijaviti vsak tak slučaj. Naša cesarica se nahaja v matici občine Camaiore, v pokrajini Lucca, kjer se je nahajal dvorec cesaričinega očeta, vojvode Parmskega. Cesarica se je rodila dne 9. maja 1892. ob 9. uri in 10 minut predpoldne. Mati cesaričina je bila rodom Marija Antonija di Braganza. Novorojenka je dobila imena **Zita**, Marija delle Grazie, Adelgonda, Mihaela, Rafaela, Gabriela, Giuseppina, Antonija, Louisa, Agnese.

Kako se pripravljajo madjarske simpatije! »Az Est« je priobčil: Deželni kazino v Budimpešti obstoji iz krogov, ki se večinoma rekrutirajo iz trgovskih krogov. Sedaj pa so gospoda ubrali rodoljubne strune in začeli z akcijo, za katero jim mora biti madjarstvo hvaležno. Kazino je zaupnim potom obvestil merodavno mesto, da bo vsakega nemškega častnika, ki bi došel v Budimpešto, smatral kot svojega gosta. Navadno preživljajo nemški častniki svoje dopuste na Dunaju; le kak dan se mudijo v Budimpešti in to le na potovanju. Naravno, da se tu čutijo tuje in da z veseljem sprejemajo povabilo kazina, kjer jih obkroža madjarska gostoljubnost in udobnost. V kazinu so se ustanovili posebni odbori, ki so dobrovoljno prevzeli dolžnost, da skrbe za udobnost in ugodnost nemških gostov. Vodijo jih po mestu, na zabave, v gledališča itd. Nekoč je prišel neki nemški častnik v kazino, pak je pripovedoval, da je neki njegov prijatelj ostal v hotelu, ker nima obleke za salon. Člani odbora so takoj šli ponj in ga gostili. Po mudenju v kazinu vodijo nemške častnike na poedina posestva veleposestnikov, kjer jim kažejo vse razkošje madjarske gostoljubnosti. Tako je kazino nabral cel album zahval nemških častnikov, kjer se zahvaljujejo. Na ta način pridobiva kazino Nemce za Madjare. Neki Nemec je pisal nekemu Madjaru z Dunaja: Dunaj je večji, ali Budimpešta je — edina!

Najstarejši člani cesarske hiše. Po smrti cesarja Frana Josipa I. je najstarejši član cesarske hiše njega najmlajši brat nadvojvoda Ludovik Viktor, rojen dne 15. maja 1842. Potem sledi nadvojvoda Friderik, rojen dne 4. junija 1856, in pa nadvojvoda Karel Štefan, rojen dne 5. sept. 1860.

DAROVI.

Darovi, došli ces. komisarju. V počastitev Njegovega Veličanstva pokojnega cesarja Franca Jožefa I.: Učiteljsko osobje slovenske mestne ljudske šole na Vrdeli K 50 in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za božično drevesce revnim otrokom občinskih šol; K 40, nabranih med učitelji in učenci ljudske in meščanske šole v ulici Parini, in sicer polovico za vdove in sirote padlih otrok in polovico za Rdeči križ, učiteljsko osobje mestnega otroškeag vrtca »Nadvojvodinja Gizela« K 12 za vdove in sirote padlih vojakov; Avgust Jacopig, predsednik c. kr. deželnega sodišča, K 100 za vdove in sirote padlih vojakov Primorcev; učiteljsko osobje mestnega otroškega vrtca »Nadvojvoda Rudolf« K 20 ter učitelji in učenci mestne ljudske šole ustanove Morpurgo K 14'50 za vdove in sirote padlih vojakov. — Učiteljsko osobje mestnega otroškega vrtca v Rojanu K 10, in K 15, nabranih med učitelji in učenci ljudske in meščanske šole v ulici Parini, za Rdeči križ. Učiteljsko osobje mestnega otroškega vrtca »Nadvojvodinja Gizela« K 12. v korist kolonije invalidnih vojakov Tržačanov, ki se ima ustanoviti. Avgust Felscegi K 20 za vdove in sirote ob Soči padlih vojakov. Ivan Pettener, c. kr. šolski nadzornik, K 10 za božič vojnih sirot in K 10 za šolo v sirotišnici sv. Jožefa. — Za vdove in sirote padlih vojakov: Pric in Sofija Schnabl K 30, Roman Karis povodom padca Bukarešta K 20; Josip Cesca K 10; K 27 nabranih med učiteljskim osobjem mestne višje realke tekom meseca novembra; Ida in Celestin Notarangelo K 30, Dr. Karel Ofenheimer in soproga K 30, Adrijan Ofenheimer K 20, učitelji mestne ljudske šole v ulici Paolo Veronese K 16, učitelji mestne ljudske šole v Starem mestu K 6'30 in učitelji mestne ljudske šole ustanove Morpurgo K 7 — za Rdeči križ. — Ravnateljstvo mestne višje realke K 313'89, nabranih med učenci tekom meseca novembra, in sicer polovico za vdove in sirote padlih vojakov in polovico za Rdeči križ. Ravnatelj Albert Cosulich in ces. svetnik dr. Filip Brunner K 200 kot del izvedeniške nagrade, priznane jima od sodišča. — za vdove in sirote na jugozapadni fronti padlih vojakov Tržačanov. Učiteljski zbor mestne ljudske šole v Starem mestu K 25 v korist odboru za postavitev spomenika. Mina Koch K 30 ter Rudolf in Sofija Bachrach K 50 za božič našim vojakom ob soški fronti. Otroci mestnega otroškega vrtca »Nadvojvoda Rudolf« v počastitev spomina na bojišču padlih vojakov K 11'24 za Rdeči križ. Paroplovna družba Gerolimich & C. K 200 in Roman Gerolimich K 20, za vdove in sirote na jugozapadni fronti padlih vojakov Tržačanov.

Za spomenik Njegovemu Veličanstvu pok. cesarju Francu Jožefu I.: Peter Dodmassei in soproga K 50.

Za spomenik Njeg. Veličanstvu cesarju Francu Jožefu I.: Jakob Traun K 10.

Na »Miklavževem večeru« na Vrdelci so darovali: g. Peter Rebek 1 K, ga. Gabrijela Weber 2 K. Hvala jima in pa gosp. tajnemu dobrotniku vrtca, ki je tudi sedaj podaril sirotam 4 K. Hvala tudi gospej Antoniji Godina za pomoč v dvorani ob času prireditve. — Vodstvo.

Poziv za novoletna voščila. Prosimo vse naše cenjene inserente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pismeno podpisanemu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu.

Inseratni oddelek »EDINOSTI«.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Marmelada v zabojčkih po 10 kg je naprodaj večja množina po K 5.20. Mlekarska zveza ulica Valdirivo 29 796

Usakovrstne žaklje kupujem na debelo in na drobno. Žaloga žakljev G. Stebel, ul. Torrente 36. 791

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon Via Solitario št. 21. 789

Dobro vino in kislo vodo, zdravilno in namizno kislo vodo novi „Silvavrelec“ razpošilja po povzetju A. OSET, posestnik in lastnik slatine pošta Guštanj, Koroško. — NB. Kupim tudi vsako množino steklenic, sodov ter starih in novih zamaškov. 3014

Na debelo samo za preprodajalce. Nogavice, suknjec, pipe, milo, gumijeve podpetnike, razni gumbi, denarnice, mazilo za čevlje, električne svetilijke, baterije, pisemski papir kopirni svinčniki, zaponke, pristani rdečega križa, krema za brado, žlice, razna rezila, robci, mrežice za brke, pletenine, srajce, spodnje hlače, ogledala, ustnike, razne glavnike, zaponke „Patent Knopfe“ in drugo prodaja JAKOB LEVI, ulica S. Nicolò štev. 19 2g

Novi dohodi za sezono. Kostimi, plašči, suknje, krila, bluze obleke itd. Zaloga ženskih oblek. Marco Conforti, Trst, V. Campanile 21

!! Komptoristinjo !! veščo hrvatskega, slovenskega, nemškega, italijanskega jezika in pisalnega stroja išče tukajšnji denarni zavod. Pismene ponudbe s referencami na Inser. odd. :-: „Edinosti“ pod „Št. 15.“ :-:

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu
(Lastna palača)
ustanovljena leta 1838.
Zavarovanja proti škodi, povzročeni po ognju streli in eksplozijah.
Zavarovanja steklenih plošč proti razbitju.
Zavarovanja proti tatvini z vlomom.
Zavarovanja pošiljatev na morju in po suhem.
Življenjska zavarovanja v najrazličnejši kombinacijah.
Delniška glavnica in rezerve dne 31. decembra 1915 K 199,625.992·40
Stanje zavarovalne glavnice na življenje (31. 12 1915) K 546,405.849·—
Odkar obstoja družba, je bilo v vseh državah izplačano na škodah K 872.453.443·85.
Zastopstva v vseh deželnih glavnih mestih in važnejših krajih Avstro-Ogrske monarhije.

Ces. kr. priv.
Avstrijski kreditni zavod
za trgovino in obrt
(I. r. priv. Stabilimento Austriaco di Credito per Commercio ed Industria)
Podružnica Trst, Trg Marije Terezije štev. 2
se bavi z vsemi bančnimi posli toliko tukaj, kolikor na Dunaju VII. Zollergasse 2 (Naslov za brzojavke na Dunaju „Filcredit“)
Obrestna mera za vloge na knjižice 3½%, na že izdane knjižice stopi ta obrestna mera v veljavo z dnem 1. decembra 1916.
Blagajna je odprta od 9-12 in od 3-5 pop.
Vrhutega uraduje oddelek za varnostne celice (safes) v Trstu od 10—12 predpoldne.

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

IVAN KRŽE — Trst
Piazza San Giovanni 1.
Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin od lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad, sodčekov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev, jerbasev in metel ter mnogo drugih v to stroko spadajočih predmetov. — PRIPOROČA svojo trgovino s kuhinjsko posodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emaila, kositarja ali cinka, nadalje pasamantorje, kletke itd. Za gostilničarje pipe, krogije, sesalje in stekleno posodo za vino i. t. d. i. t. d.

JOSIP STRUCKEL
Trst, vogal Via Maria Teresa-S. Caterina
Nov prihod volnenega blaga za moške, in ženske, zefir, batist in perljiva svila za jopice. — Svilenina in okraski zadnje novosti, velik izbor izgotovljenega perila in na metre, spodnje srajce moderci. Vezenine in drobnarije, preproge zavese, trliž po izjemno nizkih cenah.

PODPISOVANJA
za
peto avstrijsko vojno posojilo
1) štiridesetletno 5½% amort. državno posojilo à K 92 netto od K 50.— nom. naprej
2) 1. junija 1922. plačljive državne zakladnice à K 96.— netto sprejema
Živnostenska banka podr. v Trstu
Via Ponterosso 7 in Via Mar. Ter. 20 v lastni palači.
Tozadevna pojasnila se dajo drage volje.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST
(v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah.
POSOJILA DAJE za vknjižbo 5½%, na menice po 6%, na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru. ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.
HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, če tudi ni nd in jih obrestuje po 4%. Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru. Rentni davek plačuje zavod sam. — Vlaga se lahko po eno krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE) HRANILNE PUŠICE.)
Poštno hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952
Ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem po najnižjih cenah.
STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.
Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik ob uradnih urah